INTERPRETATIE

Interpretatie over de toepassing van de herziene richtlijn consumentenkrediet op gangbare betaal-en facturatievormen

NOVEMBER | 2026

AFM

Aanleiding

Tijdens het wetgevingsoverleg over de implementatie van de richtlijn (EU) 2023/2225 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 inzake kredietovereenkomsten voor consumenten en tot intrekking van Richtlijn 2008/48/EG (**CCD2**) van 28 september 2026 hebben de Tweede Kamer en minister van Financiën de Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) gevraagd om een interpretatie op te stellen over de toepassing van de nieuwe kredietregels op gangbare betaal- en facturatievormen.[1] De aanleiding hiervoor was de behoefte aan duidelijkheid voor bepaalde sectoren over de vraag of zij wel of niet onder deze regels vallen.

Deze behoefte is ontstaan omdat 'uitstel van betaling' onder de definitie van krediet in de CCD2 komt te vallen en daarmee voor het eerst wordt gereguleerd.[2] Tegelijkertijd bevat deze richtlijn geen specifieke definitie van 'uitstel van betaling'. Uit de CCD2 kan worden afgeleid dat het begrip 'uitstel van betaling' inhoudt dat een consument goederen of diensten pas na de levering volledig of gedeeltelijk betaalt.[3] Voorbeelden hiervan zijn het kopen van kleding in een (online)winkel, waarbij de consument deze pas 30 dagen na ontvangst hoeft te betalen, of het betalen van een laptop in drie termijnen.

Als een consument een dienst of goed volledig vóór de levering betaalt, is er geen sprake van uitstel van betaling. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer een aanbieder aan het eind van de maand incasseert voor een dienst die in de daaropvolgende maand wordt geleverd. Ook is er geen sprake van uitstel van betaling wanneer de consument de volledige koopprijs moet betalen voordat de dienst of het goed wordt geleverd.

De CCD2 reguleert niet elke vorm van uitstel van betaling. Doorlopende dienstverlening en doorlopende levering van dezelfde goederen, waarvoor periodiek wordt betaald, vallen buiten de definitie van krediet.[4] Daarnaast bevat de CCD2 een uitzondering voor sommige vormen van uitstel van betaling waarbij de leverancier van goederen of de dienstverlener de consument tijd geeft om voor een goed of dienst te betalen zonder rente of andere kosten, met beperkte niet-nakomingskosten.[5] De CCD2 beschouwt deze vormen van uitstel van betaling als gangbare handelspraktijken die gunstig zijn voor consumenten.[6] Tegelijkertijd stelt de CCD2 vanuit het oogpunt van consumentenbescherming bepaalde voorwaarden aan deze uitzondering. Deze voorwaarden hebben betrekking op het bedrijfsmodel van de leverancier of dienstverlener, de looptijd van het uitstel van betaling, de kosten die daaraan zijn verbonden en de rol van een derde partij bij het aanbieden en opkopen van het krediet in de vorm van uitstel van betaling. Als een onderneming niet aan alle voorwaarden voldoet, zijn de regels uit de CCD2 wel van toepassing.

De AFM geeft met deze publicatie haar interpretatie van de toepassing van de CCD2 op gangbare betaal- en facturatievormen.[7] Dit is gebaseerd op de kaders die de CCD2 en de daarop gebaseerde

[1] Zie voor meer informatie over dit wetgevingsoverleg: Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet | Tweede Kamer der Staten-Generaal.

[2] Wijziging van artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht (Wft) op grond van artikel I, onderdeel A, van het wetsvoorstel Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet.

[3] Overweging 17 CCD2.

[4] Artikel 3(3) CCD2.

[5] Artikel 2(2)(h) CCD2.

[6] Overweging 17 CCD2.

[7] De interpretatie is uitsluitend van toepassing op (mogelijke) kredietverstrekking aan consumenten; zakelijke kredieten vallen buiten de reikwijdte van dit document. Ook uitstel van betaling die niet in de uitoefening van beroep of bedrijf worden aangeboden en hypothecaire kredieten vallen buiten de reikwijdte van het stappenplan.

implementatiewet stellen. Hiermee beoogt de AFM ondernemingen die uitstel van betaling aanbieden handvatten te bieden voor de beoordeling of zij onder de nieuwe kredietregels vallen.[8] Het heeft de vorm van een stappenplan, waarin per stap belangrijke elementen en aanknopingspunten worden gegeven die helpen bij de beoordeling.

De AFM zal deze interpretatie aanvullen of wijzigen als daar aanleiding voor is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij ontwikkelingen in de rechtspraak. Daarnaast is het belangrijk om op te merken dat het Hof van Justitie van de Europese Unie uiteindelijk beslist hoe Europese wetgeving, zoals de CCD2, moet worden uitgelegd. De AFM kan daarom niet uitsluiten dat haar interpretatie in de toekomst zal veranderen.

Tot slot blijft de verantwoordelijkheid voor de beoordeling of een onderneming voldoet aan de wet bij de onderneming zelf. De AFM staat open voor gesprekken met ondernemingen wanneer hierover onduidelijkheid bestaat.

[8] De CCD2 bepaalt dat in situaties van doorlopende dienstverlening of doorlopende levering geen sprake is van krediet, terwijl uitstel van betaling wordt aangemerkt als krediet maar in specifieke gevallen wordt uitgezonderd van de kredietregels. In beide gevallen is de CCD2, en dus ook de implementatiewet, niet van toepassing. Voor de leesbaarheid wordt in deze interpretatie bij doorlopende dienstverlening, doorlopende levering en uitstel van betaling gesproken over het wel of niet verlenen van krediet, hoewel deze situaties onder de CCD2 juridisch verschillend worden gekwalificeerd.

Stappenplan

Stap 1

Biedt u doorlopende dienstverlening of doorlopende levering van dezelfde soort roerende zaken?

- **Ja** u verleent geen krediet.
- **Nee** ga naar stap 2.

Doorlopende dienstverlening of de doorlopende levering van dezelfde soort roerende zaken vallen niet onder de kredietregels.[9] Het gaat hierbij bijvoorbeeld om duurovereenkomsten of (service)abonnementen en niet om huurovereenkomsten waarbij eenmalig een roerende zaak wordt geleverd.[10] Daarbij is niet relevant of de consument telkens hetzelfde bedrag betaalt. De kosten van de dienst kunnen per maand verschillen, bijvoorbeeld afhankelijk van het gebruik van de dienst of het aantal geleverde roerende zaken.

Voorbeelden hiervan zijn de levering van gas, water, elektriciteit en verzekeringsovereenkomsten met maandelijkse premiebetalingen.[11] Andere denkbare voorbeelden zijn abonnementen waarbij tegen een periodieke betaling op vaste tijdstippen een tijdschrift, een nieuw opzetstuk voor een tandenborstel of een nieuwe set contactlenzen wordt geleverd. Ook internet- en tv-abonnementen en telefoonabonnementen, waarbij gedurende de looptijd maandelijks wordt betaald voor het gebruik van de telecommunicatiediensten, vallen onder doorlopende dienstverlening.[12] Daarnaast vallen OV-abonnementen, zoals een Traject Vrij-abonnement, en parkeerabonnementen, waarbij maandelijks wordt betaald voor onbeperkt reizen of parkeren, onder doorlopende dienstverlening. Hetzelfde geldt voor OV- en parkeerdiensten waarbij achteraf wordt betaald voor daadwerkelijk afgenomen vervoers- of parkeerdiensten. Bij alle voorbeelden is van belang dat de betalingsverplichting gekoppeld is aan de duur van de levering van de dienst of de roerende zaak.

Let op: Bij de beoordeling of er sprake is van doorlopende dienstverlening of doorlopende levering van dezelfde soort roerende zaken moet naast de vorm of de benaming ook naar de strekking van de overeenkomst worden gekeken.[13] Daarbij moet de overeenkomst worden beoordeeld in het licht van de financiële en bedrijfseconomische werkelijkheid, de verwachtingen die partijen van elkaar mogen hebben en het doel van de consumentenbescherming.

Het is dus niet toegestaan om de (eenmalige) kosten van diensten of levering van roerende zaken te ‘verstoppen’ in een service-abonnement. Voorbeelden zijn de installatie van zonnepanelen of de levering van een warmtepomp, waarbij gedurende enkele jaren een vast maandelijks bedrag in rekening wordt gebracht voor onderhoud, reparatie of monitoring. Hoewel deze betalingen in dat geval worden

[9] Artikel 3(3) CCD2.
[10] Ter illustratie: de servicekosten van een vakantiewoning (Parkservice Bijdrage) vallen volgens het Kifid niet onder krediet omdat dit kwalificeert als doorlopende dienstverlening (overweging 4.8 van Uitspraak Geschillencommissie 2018-231).
[11] Overweging 12 Richtlijn 2008/48/EG inzake kredietovereenkomsten voor consumenten (**CCD1**) en p. 6 van COM (2002) 443 Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake consumentenkrediet**.**
[12] Indien bij de overeenkomst voor telefoondiensten ook een (deels) gratis telefoon wordt geleverd, blijft het oude regime voor telefoonkrediet van toepassing op het telefoonkredietdeel. De afbetaling van de telefoon kwalificeert namelijk nog steeds als krediet.
[13] Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Hoge Raad van 13 juni 2014.

gepresenteerd als vergoeding voor een doorlopende dienst, kan sprake zijn van krediet als de maandelijkse betalingen in feite betrekking hebben op de eerdere installatie van de zonnepanelen of de levering van de warmtepomp. Dat een deel van de vergoeding ziet op onderhoud, monitoring of de beschikbaarheid van reparatieservices maakt dit niet anders indien de betalingen economisch beschouwd dienen ter vergoeding van de kosten van de eenmalige installatie of levering. De consument betaalt dan niet (uitsluitend) voor een doorlopende dienst, maar ook in termijnen voor een eenmalige dienst of aankoop die al heeft plaatsgevonden.

Stap 2

Bent u een platform en biedt u uitstel van betaling aan?

- **Ja** u verleent krediet. U moet beschikken over een vergunning voor het aanbieden van krediet of een derde partij met een juiste vergunning inschakelen.
- **Nee** ga naar stap 3.

Uit de implementatiewet volgt dat platforms[14] onder de reikwijdte van de kredietregels vallen. Dit bevordert de duidelijkheid voor consumenten. Platforms kunnen dan ook geen gebruikmaken van de uitzonderingen die in de volgende stappen worden besproken en vallen daarmee altijd onder de kredietregels.

Stap 3

Wat is uw bedrijfsmodel?

a. u bent een fysieke dienstverlener of winkel en verleent uitstel van betaling, ga naar stap 4.

b. u bent een kleine of middelgrote online dienstverlener of leverancier van roerende zaken en verleent uitstel van betaling, ga naar stap 4.

c. u bent een grote online dienstverlener of leverancier van roerende zaken en verleent uitstel van betaling, ga naar stap 5.

Stap 4

Is een derde partij betrokken bij het aanbieden van uitstel van betaling?

- **Ja** u verleent krediet. U moet beschikken over een vergunning voor het aanbieden van krediet of een derde partij met een juiste vergunning inschakelen.
- **Nee** u kunt zonder rente of andere kosten uitstel van betaling aanbieden voor een periode van maximaal 50 dagen, zonder dat aan kredietregels hoeft te worden voldaan.

[14] Zie voor de definitie van platform artikel II, onderdeel B, van het wetsvoorstel Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet, waarin artikel 7:57, lid 1, sub ab, BW wordt toegevoegd. Voor deze definitie van een platform is vereist dat een online marktplaats zowel eigen producten aanbiedt als producten van derden. Indien de online marktplaats uitsluitend eigen producten aanbiedt, is sprake van een dienstverlener en niet van een platform. Indien de online marktplaats uitsluitend producten van derden aanbiedt, is deze partij een derde die krediet aanbiedt (tenzij sprake is van factoring, zoals toegelicht in stap 4).

Een fysieke dienstverlener of winkel of een kleine of middelgrote online dienstverlener dan wel leverancier van roerende zaken kan uitstel van betaling aanbieden zonder dat de kredietregels van toepassing zijn, mits aan drie voorwaarden wordt voldaan.[15] Ten eerste mag de termijn voor uitgestelde betaling maximaal 50 dagen bedragen vanaf het moment van levering van de roerende zaken of diensten. Ten tweede mogen geen rente of andere kosten in rekening worden gebracht, behalve redelijke incassokosten als bedoeld in de wettelijke regels voor incassokosten.[16] Ten derde moet het uitstel van betaling zonder betrokkenheid van een derde partij, zoals een aanbieder van Buy Now, Pay Later (**BNPL**)-diensten, worden aangeboden. Een voorbeeld hiervan is een fietsenmaker die consumenten de mogelijkheid biedt om de factuur binnen een periode van maximaal 50 dagen na de reparatie te betalen.

Bij de beoordeling of een derde partij betrokken is bij het verlenen van het uitstel van betaling, kunnen onder meer de volgende omstandigheden relevant zijn:

- Met welke partij de consument de overeenkomst sluit voor de levering van de zaak of de dienst;
- Welke partij recht heeft op betaling van de uitgestelde koopprijs; en
- Hoe de betaling en communicatie richting de consument in de praktijk zijn ingericht.

De overeenkomst voor het uitstel van betaling of de vordering die daaruit voortvloeit kan worden verkocht aan een derde partij, zonder dat de overeenkomst of vordering daardoor als krediet kwalificeert. De derde partij koopt dan een bestaande vordering van een door een andere partij geleverde zaak of dienst. Dit wordt ook wel factoring genoemd. Een tandarts kan bijvoorbeeld een factuur met een betalingstermijn van 30 dagen aan een patiënt verstrekken en de vordering vervolgens verkopen aan een factoringmaatschappij.[17] U mag ook een derde partij inschakelen voor het incasseren van de vordering nadat de betalingstermijn van 50 dagen is verstreken.[18]

Dat een derde partij betrokken is bij de administratie, facturatie, inning of aankoop van de vordering betekent daarom niet automatisch dat deze derde partij ook het uitstel van betaling aanbiedt. Voor die beoordeling moet naar alle omstandigheden van het geval worden gekeken.

Let op: Voor de vraag of een derde partij krediet aanbiedt of uitsluitend vorderingen koopt (factoring), kijkt de AFM naar de gehele constructie. Het enkele feit dat een derde partij vorderingen koopt, betekent niet dat per definitie sprake is van uitgezonderde factoring. Meerdere BNPL-aanbieders kopen immers vorderingen van leveranciers en dienstverleners. Het is juist het doel van de CCD2 om BNPL-diensten, waarbij krediet wordt verleend aan consumenten met als doel goederen of diensten aan te kopen, onder de reikwijdte van de kredietregels te laten vallen.[19] Factoring is daarentegen een financieringsinstrument waarbij een leverancier of dienstverlener ervoor kiest de facturatie en inning van vorderingen uit handen te geven en het debiteurenrisico over te dragen.

Een belangrijk element dat de AFM betrekt bij de beoordeling is bij wie de keuze voor het uitstel van betaling ligt en met wie de consument een overeenkomst en relatie aangaat. In het geval van factoring kiest een leverancier of dienstverlener, bijvoorbeeld een tandarts, ervoor om een overeenkomst aan te gaan met een factoringmaatschappij, waarbij zij afspreekt dat de factoringmaatschappij vorderingen koopt, de facturen verstuurt en de inning op haar neemt. De consument heeft hierbij geen keuze en

[15] Wijziging van artikel 7:58 lid 2 sub d BW op grond van artikel II, onderdeel C, en artikel 1:20 lid 1 sub e Wft op grond van artikel I, onderdeel C, van het wetsvoorstel Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet en Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, 2025/26, 36 924, nr. 3, p. 66-68.

[16] Artikel 6:96 lid 2 sub c BW en Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten.

[17] Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, 2025/26, 36 924, nr. 3, p. 68-69

[18] Gelet op artikel 3c en artikel 43 lid 4 Vrijstellingsregeling Wft.

[19] Overweging 16 CCD2.

ontvangt van de factoringmaatschappij een factuur namens de leverancier of dienstverlener en moet deze betalen voor de geleverde dienst of goederen.

In het geval van aanbieden van krediet door een derde ligt de keuze voor uitstel van betaling bij de consument. De consument koopt een goed of dienst, waarbij zij ervoor kiest om uitstel van betaling via een derde partij aan te gaan. Hierbij gaat de klant een overeenkomst en relatie aan met de derde partij ten aanzien van het uitstel van betaling. De leverancier of dienstverlener heeft in dat geval ook een overeenkomst met de derde partij om het uitstel van betaling aan te bieden en mogelijk vorderingen te verkopen.

Anders dan bij factoring leidt deze overeenkomst niet automatisch tot een relatie tussen de consument en de derde partij. Die relatie ontstaat pas wanneer de consument ervoor kiest om van het aangeboden uitstel van betaling gebruik te maken of wanneer de keuzemogelijkheden zodanig worden beperkt dat de consument feitelijk geen andere keuze heeft dan een krediet aan te gaan. De derde partij doet ook vaak aan enige vorm van marketing of sturing zodat de consument kiest voor krediet in de vorm van uitstel van betaling ten opzichte van andere betaalmethodes. Onder deze omstandigheden zal de AFM doorgaans concluderen dat geen sprake is van uitgezonderde factoring, maar van een derde die krediet aanbiedt.

Stap 5

Is een derde partij betrokken bij het aanbieden of overkopen van het krediet in de vorm van uitstel van betaling?

- **Ja** u verleent krediet. U moet beschikken over een vergunning voor het aanbieden van krediet of een derde partij met een juiste vergunning inschakelen.
- **Nee** u kunt zonder rente of andere kosten uitstel van betaling aanbieden voor een periode van maximaal 14 dagen, zonder dat aan kredietregels hoeft te worden voldaan.

Een grote onlineonderneming die geen platform is (zie stap 2), kan uitstel van betaling aanbieden zonder dat dit als krediet kwalificeert. Hiervoor moet wel aan drie voorwaarden worden voldaan die gaan over de rol van een derde, de looptijd van het uitstel van betaling, en de kosten die u in rekening brengt. Daarnaast zijn de voorwaarden met betrekking tot de rol van een derde en de looptijd van het uitstel van betaling strenger dan de voorwaarden die gelden voor fysieke dienstverleners en winkels en voor kleine of middelgrote online dienstverleners of leveranciers van roerende zaken.[20]

Ten eerste moet het uitstel van betaling worden aangeboden zonder betrokkenheid van een derde partij. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als een grote aanbieder van een streamingdienst consumenten de mogelijkheid biedt om de maandfactuur binnen 14 dagen te betalen. Hetzelfde geldt voor een grote online meubelzaak die consumenten de mogelijkheid biedt om meubels binnen 14 dagen na levering te betalen. Voor relevante omstandigheden bij de beoordeling van de vraag of een derde partij uitstel van betaling aanbiedt, zie stap 4. Ten tweede mogen er geen rente of andere kosten worden gerekend, behalve redelijke incassokosten als bedoeld in de wettelijke regels voor incassokosten.[21]

[20] Wijziging van artikel 7:58 lid 2 sub e BW op grond van artikel II, onderdeel C, en artikel 1:20 lid 1 sub e Wft op grond van artikel I, onderdeel C, van het wetsvoorstel Implementatiewet herziene richtlijn consumentenkrediet en Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, 2025/26, 36 924, nr. 3, p. 66-68.
[21] Artikel 6:96 lid 2 sub c BW en Besluit vergoeding voor buitengerechtelijke incassokosten.

Tot slot mag de overeenkomst voor het uitstel van betaling of de vordering die daaruit voortvloeit niet verkocht worden aan een derde partij. Bij doorverkoop kwalificeert het uitstel van betaling of de vordering wel als krediet en moet aan kredietregels worden voldaan.[22] Dit geldt ook wanneer de overeenkomst of de vordering wordt verkocht aan een andere entiteit binnen dezelfde groep. De CCD2 bevat geen uitzondering voor dienstverlening of overdracht van vorderingen binnen een groep van ondernemingen. Er mag wel een derde partij worden ingeschakeld voor het incasseren van de vordering nadat de betalingstermijn van 14 dagen is verstreken.[23]

Vragen en contact

Indien na lezing van deze interpretatie nog steeds onduidelijk is of de door uw onderneming aangeboden vorm van uitstel van betaling onder de reikwijdte van de nieuwe kredietregels valt, kunt u hierover contact opnemen met de AFM. U kunt een uitwerking van de dienst of product naar ons sturen met juridische onderbouwing waarom volgens u het product wel of niet onder de reikwijdte van de regels valt naar ondernemersloket@afm.nl. Wij zullen dan contact met u opnemen.

[22] Memorie van Toelichting, Kamerstukken II, 2025/26, 36 924, nr. 3, p. 68

[23] Gelet op artikel 3c en artikel 43 lid 4 Vrijstellingsregeling Wft.